

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec 2:20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec 2.—
V upravi prejemam mesečno . . 1:70

Sobotna izdaja:

za celo leto 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENECE

Inserati:

Enostolpna petitvrsta (72 mm):
za enkrat po 18 v
za dvakrat " 15 "
za trikrat " 13 "
za večkrat primeren popust.

Poročna oznaka, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna petitvrsta po 23 vin.

Poslano:

enostolpna petitvrsta po 40 vin.
Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 20 strani.

Vstajenje.

Krščansko človeštvo ne pozna pomembnejšega praznika kakor je jutrišnji dan. Vstajenje je največji dogodek naše vere. Ono nam je dokaz, da je duh silnejši od stvari, da dobro mora zmagati nad zlim, da smo namenjeni tudi mi za neskončni blagor in srečo. Iz vere v Vstajenje črpa kristjan svojo moč v boju zoper zlobo in krivico, svoj zmagoslavni optimizem, svoje nezlomljivo upanje v končno uresničenje najvišjih namenov v stvarstvu.

Iz vere v Vstajenje zajemajo svojo moč tudi krščanski narodi. Zakaj le ta vera kaže narodu nepremični ideal vesoljnega človeštva: harmonično sodelovanje vseh plemen z njihovo naravno raznolikostjo, da postaja vse stvarstvo čimdalje bolj Boгу podobno. Tako varuje ta vera vsak narod v svoji posebnosti, ki je dar božji, ga ščiti zoper krivico in nasilje, obenem pa stavlja meje pretiranemu plemenskemu šovinizmu.

V tisti krščanski Evropi je avstrijska država celi, ki bi morala najbolj za tem idealom stremiti. V njej so združeni najrazličnejši narodi, ki jih vežejo velike kulturne koristi, da se morejo kolikor-možče svobodno razvijati brez strahu, da bi jih večji narodi absorbirali. Spajajo jih pa tudi silne gospodarske koristi. Zato bi ravno v tej državi moral vsak nekrščanski, brutalni, zgolj na silo pesti in števila opirajoči se nacionalizem biti nemogoč. Le tako bi krščanska Avstrija bila tudi v bodoče znamenit faktor svetovne civilizacije.

Žal, da temu ni tako. Okoli Ostmarke so se polagoma zvrstili mladi sveži narodi, Slovani, Madjari, Rumuni, da skupaj z Nemci na podlagi krščanske kulture ustvarijo veliko skupno in bogato domovino, ki naj bi osvobodila še ostale njihove brate na vzhodu. Toda nemški narod je svojo krščansko misijo pozabil in postal tlačitelj onim, ki z njim vred verujejo v Krista. In v imenu teh idealov zahtevajo danes svojih naravnih pravic, veliko državo pa pretresajo hudi viharji.

V tem metežu nasprotujočih si moči smo posebno prizadeti Jugoslovani. Največji del naše krvi je trpel stoletja in stoletja do nedavno pod turškimi jarmom, drugi pod bizantinskim ogrskim in benečanskim, Slovenci tudi nismo nikoli posebno dobrih časov videli. Ali se more kdo čuditi, če vse vre v nas, če hočemo tudi mi nekaj od življenja, če bi radi svoje bogate naravne moči udeleževali, če ho-

čemo svet s pridnostjo svojih rok in proizvodi svojega uma obogatiti? Kako moramo trpeti, da naši otroci ne dobe kruha na svojih tleh, da morajo tisoči od nas iskati sreče v tujini, da nas porablja samo za težka in nizka dela, da nas zaničujejo in bi rajši videli, da bi nas ne bilo? In vendar polje v nas mlado, še neizčrpano življenje, klije v nas še neizrabljena moč, je tako lep in nedvignjen zaklad polna naša zemlja, se pod našimi nogami razprostira morje, skrivno in mogočno hrepenenje vseh narodov! Ali je nekrščansko, nekulturno, če hočemo vse svoje sile napeti, da se dvignemo višje?

Jugoslovani smo tudi krščanski narod. Lahko rečemo, da bolj kot oni, ki bi nas radi uničili kakor so uničili cele velike rodove onstran Labe, v Pomorju, ob baltičkih vodah. Slovan je bil, ki je izrekel misel, da so tudi posamezni narodi udje mističnega Kristovega telesa. V znamenju križa in vstajenja so se vršili vsi veliki boji Jugoslovancev za svobodo. Krščanstvo preveva naše narodne proizvode, krščanstvo tolaži in krepi naše ljudstvo, naj bo v Alpah ali pa na dinarskih skalah. Globoko je veren jugoslovanski kmet; tuja mu je še bolna nemška in romanska hiperkultura, zdrava in obilna je še njegova deca, blagoslovljen njegov dom. Zato se ne čudite, da se dvigamo in ne nehamo zahtevati, kar je božja in naša pravda. Tudi mi smo otroci božji in hočemo delati in se dneva veseliti kot prosti možje in ne kot sužnji. Zato se radujemo Gospodovega Vstajenja, ker smo njegovi bratje in čakamo vstajenja naroda, ki sledi Kristu.

Naj bi ista čustva prevevala tudi naše sosede, naj bi duh krščanske pravičnosti in ljubezni, ki jo je Krist prinesel na zemljo, prešinil tudi one, ki imajo v rokah usodo lepe avstro-ogrske države. Potem bodo umeli naše hrepenenje, se ga bodo veselili in vsi bomo, sigurni svojega obstanka in bodočnosti, s podvojenimi močmi sodelovali za povzdigo skupne, vsem enako pravične in ljube domovine. Tako pride Vstajenje tudi za Avstrijo.

Ali hočemo še ostati Slovenci?

Čudno vprašanje. In vendar se nismo mogli premagati, da bi ne zastavili vprašanja v tej obliki. Zakaj? Mnogo je med nami ljudi, katerim popolnoma manjka volje in požrtvovalnosti za narodno-obrambno delo. Na te se ne oziramo. Imamo pa med seboj veliko, res veliko ljudi, o katerih še nismo izgubili upanja, da bi jim sedanje razmere in težke ure, v katerih životari naš narod, ne vzbudile v

kratkem še dozdej neizrabljenih in nepreizkušenih sil za narodno-obrambno delo.

Stotero in stotero slovenskih župnij imamo, imamo še stotisoče Slovencev, imamo še nebrojno število inteligence, delavcev in kmetov, ki še niso priglasili pristopa v slovensko narodno vojsko. Vem, da bodo stopili pod ta prapor slej ali prej, ker bodo v kratkem še hujše razmere udarile nad našo domovino, kajti bliža se že čas, ko se mora cel narod boriti za eno samo ljudsko šolo, za eno slovensko kmetijo, za enega trgovca ali obrtnika, za eno uradniško mesto, za eno slovensko besedico na železnici ali v sodnji in vladi.

Naša sveta dolžnost je, da ob teh svetih praznikih kličemo vsem spečim: Vstanite iz grobov. Težka zavest greha in izdajstva narodnih interesov bi ležala kakor prokletstvo vse bodoče čase nad nami, če ne bi zdaj zopet z mogočnim glasom klicali v slovenske kraje in ljudi: Pripravite se! Bliža se zadnji odločilni boj. Ustanovite v vsaki župniji že letos novo »Stražino« podružnico. Obstoječe pa poživite in okrepite!

Imejmo pred očmi sledeča dejstva: 1. Naš narod je maloštevilen, šteje komaj poldrug milijon duš. Velik del naših ljudi je tamkaj v Ameriki, tamkaj v Westfaliji, da jih ne vidi več naše oko. Doma jih ni več in vsak teden nam jih tuji parobrodi odpeljejo število za številom čez morje. Ni treba hoditi daleč, pridite samo enkrat v Trst, ko ima odpluti parnik »Austro-Amerikane«.

2. Naša zemlja je majhna. Od najsevernejše točke, št. Ilja nad Mariborom do Trsta jo prevoziš v brzovlaku v dobrih šestih urah, od Šmohora pri Beljaku pa doli v Belokrajino v 7—8 urad.

3. Ljudstvo, na tej majhni krpi zemlje živeče, je že pred 1000 leti izgubilo svojo državno-pravno neodvisnost. 500 let je letos, kar je na Gospodovskem polju zadnjič doživel slovenski jezik svojo nekratek in popolno pravico in spoštovanje v javnem in državnem življenju. Od tega časa je bil samo jezik tlačanov, odvisnih, zato neupoštevanih, še danes nepriznan in zaničevan od tujcev. Išcite v osnovnem državnem zakonu zajamčeno enakopravnost našega jezika v šoli, uradu in javnem življenju! Kje jo najdete? Samo na tistem papirju, v mrtvih črkah, zato je sama mrtva, ker v življenju dneva je ne dobite. Vsak dan nam pojašnjuje vedno bolj prepričanje, da vlada ali nima volje ali nima moči, da bi uresničila državne zakone in nam dala naše narodne pravice. 6 koroških občin ima od državnega sodišča izdano razsodbo v rokah, da imajo te občine pra-

vico do šol s slovenskim učnim jezikom. In vendar jih nimajo!

In pogledite v šole, sodnije, okrajna glavarstva, davkarije, na železnico in pošto, preudarite, koliko da država drugim narodom za njihov kulturni in gospodarski razvoj, koliko pa stori za nas!

Imejte pred očmi sledeče dejstvo: Nemci zidajo »most do Adrije«. Kar se jim ne posreči germanizacija s pomočjo državne in deželne uprave in železnice in nemškega kapitala v naših krajih, to skušajo doseči: Volksrat, Schulverein, Südmark, Heimstatt. Zapomnimo si to, da je največji »Vsenemec«, ustvaritelj Nemčije, železni kancler Bismarck rekel: »Triest muß wieder eine deutsche Stadt werden!« Zapomnimo si to, da so ta nemška društva dobila cilj in geslo svojemu »Drangu nach Süden« iz »rajha«, da so si postavila za gesla: »Wir wollen, daß deutsch bleibt, was deutsch ist und deutsch wird, was deutsch war.« To pomeni po njihovi razlagi: Do nesrečnega leta 1866. so te avstrijske pokrajine, kjer stanujejo Slovenci, spadale skoro 1000 let formalno k nemški državi. In zato hočejo, da bode zopet nemško, kar je bilo nemško. Kako naj se to zgodi? Slovenci tega nočemo. Tedaj z grda! Germanizirati, to je povelje. A kdo jim je dal pravico teptati naše pravice in Slovencev jemati zemljo, jezik in otroke? Odgovor na to vprašanje je dal pred kratkim na zborovanju nemškega političnega društva v Mariboru, Vsenemec dr. Ursin: »Unsere Vorfahren haben germanisiert; warum sollten auch wir nicht germanisieren?« Iz dejstva, da so predniki Nemcev germanizirali naše kraje, izvira pravica Nemcev, da smejo tudi še danes in naprej germanizirati.

In kako se vrši ta germanizacija? Deutscher Volksrat (nemški narodni svet) vam že par let prej po svojih dobrih zvezah izvoha, kje bo prosto mesto kakega uradnika ali sluga. Napne vse svoje sile in na tisto mesto pride — Nemec, ki si je svest, da ga je spravil Volksrat na to mesto, kjer naj bo sam živ stebber za nemški most do Adrije. Volksrat in drugi faktorji so zabili takih »stebrov« že neštela v slovensko zemljo, posebno ob železnicah in morju. Mostnice za ta nemški most pa mečejo na te stebre druga društva.

»Deutscher Schulverein« že 34 let »deluje«, ne sicer samo na Slovenskem, ampak zadnje čase posebno na Slovenskem. Vedeti moramo, da šteje okoli 2500 podružnic, da znašajo njegovi prejemki letno na milijone, da je na Slovenskem okoli 100 krajev, kjer vzdržuje nemške otroške vrtce, šole ali podpira »nem-

LISTEK.

Pilatova hči.

Spisal Ivan Vazov.

V onih dneh je bil Klavdij Riks, cesarski namestnik v Damasku, zelo žalosten: Njegova lepa soproga Popeja, hči pontijskega Pilata, ki je vladal v Cezareju, imenu v Jeruzalemu, je hudo obolela. Njeni lepi udi so omrtveli in njeno telo je izgubilo svojo prožnost in gibčnost. Bolnico so morali nositi v nosilnici, zavito v rdeč baržun, pod atlasovo streho, da je mogla občudovati zunaj mesta krasne vrtove, ki so ga obkrožali kakor bliščeč venec.

Že dve leti je Popeja trpela vsled svoje nesreče in nobenega upanja ni bilo, da bi ozdravela. Zaman je klical njen mož iz daljnjih dežel najbolj večje zdravnike, najbolj slovite čarovnike in učenjake, da bi s svojo umetnostjo pomagali njegovi ženi. Toda vse njihovo znanje, njihov trud in izkušnost je ostalo brezuspešno proti trdovratni boleznici, ki je mučila dražestno Rimljanko.

Končno je prišel pred bolnico neki popotnik iz Jeruzalema in ji povedal, da živi v deželi Judov čudodelnik po imenu Jezus Nazarenec. Na bolnikih dela ču-

deže: hromi vstajajo, slepi izpregledujejo in celo mrtvece obuja.

Popeja se je razveselila nad to vestjo in je zaklicala:

»K temu čudodelniku hočem iti! Z dragocenimi kamenji ga bom bogato obdarila in dala mu bom tudi svojo dragoceno ovratnico z zelenimi dijamanti, ki je vredna pet judovskih mest; samo ozdravi naj me.«

Tujec pa ji je rekel:

»Dražestna Popeja! Ničesar od vsega tega ti ne bo pomagal. Sam hodi okoli slabo oblečen in bos, živi z ubožci, sovraži vsako razkošnost življenja in ako mu prineseš še toliko zakladov, ne boš pridobila njegove naklonjenosti.«

»Kaj naj storim, da dobim zdravje iz njegove roke?« je zaklicala bolnica vznemirjena.

»On zahteva od onih, ki iščejo pribežališča pri njem, samo eno: vero vanj.«

Popeja se je začudila nad besedami popotnika, pomislila je za hip, dotaknila se čela s snežnobelo roko, ki je lesketala od dragotin, in zopet vprašala:

»Verovati vanj? Kaj naj mu verujem?«

»Verovati, da je božji Sin.«

»Božji Sin? To je nekaj, česar ne verjem...«

In še dolgo potem je izpraševala tujca.

Mnogo dni in noči je bila Popeja zamišljena. Opazovala je svoje v cvetju mladosti omrtvele ude, žalovala in jokala kot otrok. V njeni duši pa je vendar vstajala vedno bolj jasno podoba onega skrivnosti polnega čudodelnika, ki se imenuje božje-ga Sinu in dela čudeže, ki presegaajo vse meje človeškega razuma. In vsled želje, da bi kmalu dobila zopet svoje prejšnje zdravje in prožnost, ji je rasla v srcu nestrpnost, da bi videla tega moža. Bila je celo pripravljena verovati v njegovo božanstvo.

Ako nadkriljuje tako ljudi po duhu in moči, potem je gotovo božanstvom bližji kot drugi; samo bogovi so tako vse-mogočni, da morejo z enim pogledom ozdravljati brezupne bolnike. Naši bogovi pa mi nočejo pomagati — hočem izkusiti moč Boga, za katerega sinu se izdaja ta Nazarenec.

In vera je rasla v njeni duši vedno bolj in bolj.

Popeja je sklenila, da potuje v Jeruzalem, kjer se bo najlažje sešla z Jezusom, kot so ji zatrjevali. Ker pa je vedela, da bi njen mož ne dovolil, da bi se tako ponosna in plemenita Rimljanka ponižala s prošnjo pred kakim zaničevanim judovskim čarovnikom, je rekla Klavdiju, da iskreno želi obiskati svojega očeta. Ta želja je vzbudila v Klavdiju začudenje, kajti izpolnitev take želje je bila za žen-

ska, kakor je bila Popeja, v zvezi z velikimi težkočami.

Toda njene prošnje so bile tako trdne in odločne, da ni mogel odreči svoji ljubljeni trpeči ženi. Ukazal jo je položiti v voz na mehke svilene blazine ter jo je poslal s svojimi zvestimi služabniki v judovski dežel.

Ko se je že vozila tri dni po cesti, ki se vije z visokimi cedrami ob vzhodnem vznožju Libanonskega pogorja, je prišla Popeja četrti dan proti večeru v Judejo, peljala se severno mimo Jozafatove doline in se bližala Jeruzalemu.

To je bilo pred judovskimi prazniki passa.

Ko je hotela kreniti proti severnim vratom mesta, je videla veliko množico ljudi, med katerimi so blesteli slemi rimskih konjenikov. Množica se je pomikala v smeri proti zahodu k bližnjemu golemu griču.

Popeja je opazovala spreved, ne da bi vedela, kaj pomeni, ter je nadaljevala svojo pot.

Takoj pred mestnimi vrati je srečala rimskega častnika na konju, ki je hitel za množico. Ukazala je ustaviti voz ter vprašala častnika, kam gre množica.

»Na onem griču bodo pribili na križ na smrt obsojenega zapeljivca ljudstva, Jezusa Nazarenca!« je odgovoril in se priklonil pred presvitlo hčerjo Pilata.

Za takojšen nastop se sprejme

strojnik

dobro izvežban in izučen ključavničar. Tvrška
Zabret & Komp., Brlof pri Kranju. 1193

Išče se

služkinja

za na deželo v prijazen kraj na Gorenjskem. Vešča
mora biti v kuhinji in gospodinjstvu. Pismene ponudbe
je pošiljati upravništvu tega lista pod naslovom:
»Na Gorenjsko 1267« do dne 24. aprila t. l. Za
odgovor je pridejati znamko.

Izvrstna

1147

jajca za valenje

od črnih peking-rac, komad po 30 vin. oddaja
Andrej Zankar, trgovec, Stob št. 6, p. Domžale.

Automatična past za podgane

K 4-4, za miši K 1-40,
ujame brez nadzorstva
do 40 komadov v eni
noči, ne zapuste nika-
kega duha in se nepet
same nastavi. Past za šurke „Eclipse“, ujame na
tisoče šurkov v eni noči, a K 2-40. —
Povsod najboljši uspehi. Razpošilja po povzetju
J. Schüller, Dunaj III., Krieglerg. 6/II.
1188 Mnogo pobvalnih in priznalnih pise, in

Oprava za dve prodajalni

skupno z nekaj blagom se proda radi bolezni za
polovično ceno. Kupec lahko izvršuje v lokalu obrt.
Poizve se pri Ivan Baloh-u v Mostah, p. Žirov-
nica, Gorenjsko. 1233

Odda se

kovačnica

v najem z vsem kovaškim orodjem, prostim stano-
vanjem v Valtivasi, na lepem kraju. Več se izve
pri Jos. Maver, Rumanjavas, pošta Straža, Do-
lenjsko. 1229Edina primorska
tovarna dvokoles
„Tribuna“
Gorica, Tržaška ul.
26, prej pivovarna
Gorjup.Velika ekspozitna za-
roga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gra-
mofonov, orkestrionov itd. itd. 1199

F. BATJEL

Gorica, Steina ulica št. 2-4.

Prodaja na obroke. Ceniki franco.

Zmanjševalna dražba

se bode vršila

dne 24. aprila 1914 ob 10. uri dopoldne

za popravo župnijskih
poslopij v Robu;

to je: župnišče, hlev in vodnjak.

Stroški so proračunjeni na 4391.09 K.
Podjetnik bode moral položiti 10% kav-
cije. — Proračuni in stavni pogoji so re-
fleksantom na vpogled pri 1240

županstvu Rob pri Velikih Laščah.

Razglas.

S tem se daie na splošno znanje, da se bo

lov krajevne občine Dol. Logatec

dne 28. aprila 1914 z začetkom ob pol 11. uri dopoldne v uradnih prostorih c. kr. okr. glavarstva v Logatcu
v zakup oddal za dobo petih let, to je za čas od 1. julija 1914 do 30. junija 1919. Zakupni in dražbeni
pogoji se zamorejo vpogledati pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Logatcu ob navadnih uradnih urah.

Županstvo krajevne občine Dol. Logatec,

dne 11. aprila 1914.

Slave
župan.

Podobar

(Mesto vsakega posebnega obvestila).

Potritim srcem naznanjamo vsem
sorodnikom, znancem in prijateljem,
da je naša preljubi ena sestra, teta in
svakinja gospodična

Marija Pečnik

c. kr. poštna adjunktinja

včeraj ob 3. uri popoldne, previdena
s sv. zakramenti, po dolgi, mučni bo-
lezni mirno v Gospodu zaspala.Pogreb nepozabne rajnice bo v
nedeljo, dne 12. aprila ob 3. uri po-
poldne iz hiše žalosti na Marije Te-
rezije cesti št. 6, na pokopališče k
sv. Križu.Sv. maše zadušnice se bodo brale
v raznih cerkvah.

V Ljubliani, 10. aprila 1914.

Franja Deisinger, Ana Ljubec, sestre;
Anton Pečnik, brat; Viljemina Peč-
nik, svakinja; Franjo Ljubec, svak;
Milan Deisinger, Viljemina, Greb;
Ema Pečnik, Danica, Slavko Ljubec,
nečaki in nečakinje. 1238

I. slov. pogrebni zavod Josip Turk.

Zahvala. 1232

Za vse mnogobrojne dokaze
iskrenega sočutja povodom prerane
smrti našega preljubljenega očeta
oziroma brata in strica, gospoda

Mateja Seršena

posestnika, gostilničarja itd.

kakor tudi za številno spremstvo k
večnemu počitku, izrekamo tem po-
tom vsem prijateljem in znancem,
našo iskreno zahvalo.Posebno pa se zahvaljujemo sl.
„Kamniški Liri“ za v srce segajoče
žalostinke, „Veteranskemu društvu“
iz Kamnika za spremstvo in vsem
darovateljem prekrasnih vencev.

Na Skarčevini, 10. aprila 1914.

Žalujoči ostali.

Sanatorij Elizabetišče

za notranje, kirurške in ženske bolezni (bol. po-
strežba sester križark).Prosta izbira zdravnikov. — Cene zmerne. V
sanatoriju moderno kopališče z vsemi zdravilnim
pripomočki.

Poljanska c. 16.

Telefon št. 141

Več mizararskih pomočni-
kov in dva učencav poduk sprejme mizarški mojster Andrej Kregar
v št. Vidu n. Ljubljano. 1241

Dobro ohranjen

pisalni stroj Underwood

se po nizki ceni proda Pred Prulami št. 23,1
Zwolinski. 1242

Zahvala.

1239

V svojem in v imenu vseh žalujočih se zahvaljujem vsem,
ki so prihiteli od daleč in blizu, ter spremili gospoda

dekana

Mihaela Trček

k zadnjemu počitku. Posebno pa se imam zahvaliti prečast.
g. arhidiakonu Tomažu Kajdižu, ki je vodil ves pogreb, premil.
g. opatu zatiškemu, preč. g. msg. dr. Evgenu Lampetu, deželnemu
odborniku, za krasen govor in vsem drugim preč. gg. duhov-
nikom. Gosp. primariju dr. Vinko Gregoriču za obiske v dolgi
bolezni, gg. županom: Kastelic, Drobnič, Belec, Tršan, gosp. dr.
Ahačiču, občinskim odbornikom, Orlom, požarni bramb, Mari-
jini družbi, gg. nadučiteljema iz Šmarja in Grosuplja, gospo-
dičnam učiteljicam, pevcem za lepo petje. Vsem, ki so daro-
vali krasne vence: Njenima Visokostima vojvodu in vojvodinji
Meklenburški, tvrdki Jane & Pengov, rodbini dr. Deteljevi, gđ.
poštariči Ani Jamšek, Orlom, Marijini družbi, občinskemu od-
boru v Šmarji in šolskemu vodstvu. — Vsem bodi Bog plačnik!

V Šmarji, dne 9. aprila 1914.

Edvard Šimnic,

župni upravitelj.

Zahvala.

1216

Odvzeli so ga in odnesli — — — V črno grudo pod odejo svežega zelenja
in duhtečega cvetja na mirovdvoru v Mengšu so položili k večnemu spanju njega,
našega iskreno ljubljenega, dobrega sogroga, očeta, sina, brata, svaka in strica,
gospoda

Ludovik Holzerja

tovarnarja.

Za ljubav, katero so izkazovali preblagemu pokojniku ob času njegovega
zemskega bivanja in še na zadnjem potu do gomila, vsem — vsem najiskrenejša
zahvala. Hvala visokočastiti duhovščini, hvala vslednim kolegom od blizu in
daleč, p. t. tovarniškemu oboju, velen. učiteljstvu, c. kr. orožništvu in finančni
straži, požarni brambi, godbi in najsrčnejša hvala pevskemu zboru, ki je dragemu
rajniku posvetil zadnje pesmi.Vsem, ki so ljubljenega spremili k grobu, in onim, ki so mu v zadnji pozdrav
darovali prekrasne vence in šopke, najsrčnejši „Bog plati“!

Paula Holzer roj. Schettna,

otroci in sorodniki.

Naznanilo.

Podpisani tem potom vljudo naznanja slavn. občinstvu, preč. duhov-
ščini in br. odsekom „Orla“, da je prevzel v last trgovino Ivan Podlesnik ml.
katero bo vodil pod naslovom

IVAN PODLESNIK nasl., modna trgovina

Ljubljana, Stari trg.

1230

V nadi, da mi bodo dosednji odjemalci izkazali tudi v bodoče svoje
zaupanje, želeč vesele velikonočne praznike, bilježim

z najodličnejšim spoštovanjem

Iv. Kunaver.

KEILOV LAK

najboljša prevleka za mehke pod.

Keilova bela glazura za umivalne mize 90 vin.
Keilova voščena pasta za parkete 90 vinarjev.
Keilov zlat lak za okvirje 40 vinarjev. — — —
Keilov lak za slamnike v vseh barvah. — — —
Keilova pasta za čevlje 30 vin. se dobi vedno pri

Leskovec & Meden, Ljubljana.

Škofja Loka: Matej Žigon. Kočevje: Fran Loy. Idrija: Valentin Lapajne. Kranj:
Franc Dolenz. Radovljica: Oton Homann. Novo mesto: I. Picsek. Kamnik: I. Petek.
Črnomelj: Anton Zura. Brežice ob Savi: Uršič & Lipej. Zagorje: R. E. Mihelčič.Glavni zastop
delniške zavarovalne družbe

FRANCO HONGROISE

in delniških „Nationale“ in „Dunajske zavarovalne družbe“

„Franco Hongroise“ sprejema vsakovrstno zavarovanje na človeško
življenje, rente in dote, zoper škodo po ognju, toči, tatinskem vlamu,
nezgodam na transportu, poškodovanju steklovine itd. — „Nationale“ in
„Dunajska“ pa proti nezgodam in za dolžnosti iz jamstev.

Zavarovanja po najmodernejših načinih.

Premije najceneje.

Glavni zastop za Kranjsko Ljubljana, Marije Terezije cesta 16
zastopnik Fr. Petrič.

Tržiške novice.

1. Važna občinska seja se je vršila dne 2. t. m. in se nadaljevala 6. t. m. Slo se je za zgradbo nove šole osemrazrednice. Največ preglednice je napravljali vsem merodajnim osebam prostor, katerega je v trgu le malo na razpolago. Slednjič je pomagala iz zadrege občinskemu zastopu tukajšnja predilnica, ki je na svojem lepem svetu odmerila 3000 m², katere je po primeroma nizki ceni kvadratni meter po 4 K ponudila občini. Po tehtnem premisleku je občinski odbor, pomnožen z udi krajnega šolskega sveta skoro soglasno sklenil zgraditi novo šolo na vrtu g. Gassnerja. Le glede dohoda se vrše pogajanja, ki bodo gotovo dovedla do vspeha. Letos se prične z zgradbo šole in upati je, da bo do zime pod streho. Deželna banka bo dala potrebno posojilo pod najugodnejšimi pogoji. Da ne bodo davkoplačevalci preveč obremenjeni, se bo posojilo vrnilo šele v 75 letih. Tozadevne šolske načrte izvršuje g. arhitekt Brunnler iz Ljubljane. Z novo osemrazrednico bo dana možnost višje izobrazbe tudi delavskim krogom.

2. Novo klavnico dobi trška občina. Po dolgem zavlačevanju je c. kr. okrajno glavarstvo prisililo občino, da je sklenila še letos zgraditi klavnico, in sicer na občinskem svetu v bližini takozvane »faberke«. Ker se bo z dovoljenjem deželnega odbora porabil za gradbo klavnice sirotinski denar, ne bodo davkoplačevalci čutili nikakega bremena radi te nove zgradbe.

3. Župna cerkev bo gradila v bližini otroškega dnevnega zavetišča novo stavbo, ki bo namenjena deloma vporabi otroškemu zavetišču, deloma društvenim namenom. Sedanja hiša posojilnice, v kateri je imelo društvo sv. Jožefa svoje prostore, je prodana. Treba mu bo preskrbeti novih prostorov. Delo stavbe je prevzel g. Matko Čurk, stavbeni podjetnik v Trzinu.

4. Društveno delovanje. V minuli sezoni, ki se je končala ta teden, je imelo društvo 24 predavanj, ki so bila dobro obiskana. Povprečno je bilo po 100 in tudi več poslušalcev. Skioptično predavanje je bilo eno za ženske, eno javno, in sicer je predavala gđ. M. Štupca, c. kr. vadniška učiteljica. Društvo je napravilo po svojih odsekih več predstav in tri zabavne večere.

Jeseniške novice.

1. Podzemeljske prehode k vlakom je začela graditi državna železnica na našem kolodvoru. Da bi ne bili potrebni, o tem se sploh ne razpravlja. Po udarjamo samo to, da so se začela ta dela veliko veliko prepozno. Do deset smrtnih žrtev bi bilo prihranjenih, če bi se bili ti prehodi zidali takoj ob začetku gradnje alpske železnice. Jeseničnice so seveda pač že na slovenski zemlji. Obenem tudi razširjajo kolodvor. Ena stvar pa je pri tem, ki nam nikakor ne ugaja in je tudi v veliko pohujšanje vsem poštenim Jeseničanom: dela se namreč navadno tudi ob nedeljah in praznikih, toda samo dopoldne, ko na stotine ljudi hodi mimo k službi božji. Popoldne so pa delavci prosti, da se lahko razidejo po gostilnah. Med delavci je večina Ogrov.

2. Zoper savsko pošto se pritožujejo stranke. Vsa čast sicer g. poštarju, ki vedno rad hitro postreže, toda uradnica pa kaj rada pušča ljudi četrto do pol ure čakati, preden jih odpravi. S tem hoče menda gospodična pokazati svojo uradniško oblast. G. poštar bo gotovo napravil red v tem oziru.

3. Tatvine so pri nas na dnevnem redu. Pred kratkim je bilo g. Adela Baloh ukradenih 400 K. Tat pa je moral biti zelo galanten in prijazen, ker niti ene cvetlice, katerih je bilo polno okno, ni pokončal pri svojem nočnem pohodu skozi okno. O storilcu ni sledu.

4. Nova šola je srečno prezimila. Sedaj se dela zopet nadaljujejo. Stopnišče je že postavljeno. Zdi se nam pa vendar, da gre delo nekako prepočasno od rok. Stavbenik tega menda ni kriv, pač pa gotovi ljudje, ki so brez potrebe delo zavlekli.

5. Poslovilni večer priredi na velikončni ponedeljek zvečer v Domu na Savi vsa krščanska organizacija župniku Skubicu, ki v četrtek po Veliki noči odide na svoje novo mesto kot dekan v Ribnico. Krščanska organizacija hoče s tem poslovilnim večerom dati duška hvaležnosti do gospoda župnika.

Ovratnike za prečastito duhovščino

priporoča **Josipina Podkrajšek**
Ljubljana, Čevljarska ulica šte. 2

— Naročila po pošti se izvrše točno. —

Če se mirno preudari, se mora priti do izpoznanja, da so

mešanice kave

Karola Planinška

po aromi in izdatnosti najboljša.

Dobivajo se v pražarni.

vogal Dunajska cesta - Sodna ulica in v špecerijski trgovini Dunajska cesta šte. 6.

1129

Pisarna za urejevanje splošnih gospodarskih zadev J. Rozman, Kranj

I. Denarni promet: Izposlovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitala in vseh pupilarno-varno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev.

II. Informacijske zadeve: Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.

III. Izterjevanje terjatev: Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. — Inkaso menic.

264

IV. Promet z nepremičninami in podjetji: Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij.

V. Tehnično-komercialne zadeve: Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic. Instalacije. Načrti in proračuni.

VI. Strokovni nasveti v vseh navedenih zadevah. Strogo stvarno poslovanje. — Prospekti na razpolago.

Cementni mlinar

z daljšimi izpričevali, trozen, zelo zanesljiv, se lahko sprejme v cementni tovarni na Šp. Štajarskem. Znanje obeh deželniških jezikov se želi. Ponudbe na zahtevo plače pri prostem stanovanju, kurjavi in razsvetljavi, s priporočili ter prepisi izpričeval se morajo uposlati pod „Z. S. 140 1195“ na upravo tega lista. 1195

Specialiteta K 20—

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti

Naprodaj samo pri

JULIJ ŠTOR, Ljubljana

Prešernova ulica šte. 5.

Goserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke.

Cena: 12.50

2938 (52)

Cena: 16.50

Hraniln. kmečkih občin v Ljubljani

ima svoje prostore v hiši „Zadružne Zveze“, Dunajska cesta 38 nasproti „Bavarskemu dvoru“ v bližini mitnice sprejema in obrestuje hranilne vloge po

4 ¹/₂ 0/0

Rentni davek plačuje iz svojega. Vložne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar ter se obrestovanje ne prekine.

Oskrbi sama devinkulacije in vinkulacije. Zunanji vlagatelj se za pošiljanje denarja na razpolago brezplačno položi poštne hranilnice. Za varnost naloženega denarja jamči 21 kmečkih občin z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo. Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani je pupilarno varen zavod, v katerega nalagajo tudi c. kr. sodišča denar mladoletnih.

Hranilnica kmečkih občin je regulativna hranilnica in je nje poslovanje pod nadzorstvom cesarskega komisarja kot zastopnika c. kr. deželne vlade v Ljubljani.

Daje posojila na zemljišča, občinam in korporacijam na amortizacijo na vsak poljuben način, dalje na menice in vrednostne papirje.

471

Prvo čisto slovan. kopališče na Jadranu

Baška „Hotel Velebit“

(lastnik A. Tudor)

na otoku Krku (Veglia) v Istri. Izvrstna kuhinja. Nikake zdraviliške takse. Hotel ima krasno lego, oddaljen je samo 20 korakov od morja nasproti kopališča. Nova, moderna zgradba, preskrbljena z izborna pitno vodo. Pred hotelom krasna terasa. Z Reko vsakodnevna parobrodna zveza.

Vsa pojasnila daje zastoj in brezplačno lastnik hotela. 1105

Ivan Kacin Ljubljana Sv. Petra c. 51.

Prva slovenska izdelovalnica

harmonijev

po ameriškem sistemu se priporoča preč. gg. duhovnikom gg. organistom, slavn. šolskim vodstvom, pevskim društvom za izdelovanje raznovrstnih harmonijev. Vglaševanje, popravila starih harmonijev po jako nizkih cenah. Zamenjava. Cenik franco in gratis. Oddaja tudi na mesečne obroke. 1189

Slavna trojka! Vojnik, Stoj, 9. II. 1914.

Za poslast harmonijev se vnu toplo zahvalim. Harmonij ima velikoten glas. Vsa trojka je res priporočljiva. Sposlovanjem le. Zagor, kaplan.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalec streh in klepar, vpeljelec strelovodov ter instalater vodovodov

Ljubljana, Poljanska cesta 8.

Priporoča se slavnemu občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje streh z angleškim, francoskim in tuzemskim skriljem z

asbest-cementnim skriljem (Eternit) patent Hatschek

z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in poštne prosto.

20

1148

Modne

1914 Cefire in ripse 1914

z elegantnimi svilenimi efekti, atlas, batiste, lanen, in bombaž, konafase, rjuhe, platno, damaste, žepne robce, brisače, modrotisk, inleto, kotenine, blago za dame in gospe, blago za modroce in druge tkanine razpošilja slovita krščanska trvdka

Jaroslav Marek, ročna tkalnica št. 45, v Bistrem pri Novemestu ob Met., Češko.

Vzorci se pošiljajo zastoj in poštne prosto. Od ostankov se vzorci ne pošiljajo. — 18 m. ostankov cefirja, prve vrste, močn. za srajce in bluze, razdelj. po 3 metre za 10 K nefranko, ali 36 metrov za 20 K franko. — 40 m ostankov cefirja, kanafasa, delena itd. lepo sortirano, prve vrste za 20 K, najfin. vrste za 25 K franko po povzetju.

To morate brati! Najboljši dokaz moje solidne trvdke: Naročeno blago prejela, hvala za uslugo. Ob priliki bom zopet naročila, ker vidim, da dobro postrežete. Spoštovanjem Franca Knap, nadočelnika soproga, Vrabče. — V letu 1914 nad 500 takih priznanih od Slovencev! Dopisuje se slovensko.

Telefon 145.

679

Tovarna za kovinsko blago in zvonolivnica

J. HILZER & KO., Dunajsko Novomeslo,

se priporoča za nabavo zvonov, melod. in harmon. zvonila vsake velikosti in glas. Jamstvo za določen in poln glas, najčistejšo vglavitev in najboljši material. Stojala za zvonove iz kovanega železa ali lesa. Lahkolno zvonenje, najboljši način teka. Nagla izvršitev najnižje cene. Ugodni plačilni pogoji. Stari nerabni zvonovi se sprejmo v prelitje, ravnotako se izdelujejo železna stojala najboljšje konstrukcije z dolgotrajnim jamstvom. Proračuni in prospekti vsak čas zastoj in franco na razpolago, enako tudi priporočila kakor tudi prilažna pisma.

CRIKVENICA

pri Reki ob Jadranskem morju.

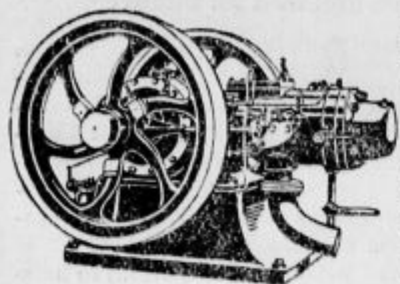
Edino morsko kopališče Jadranskega morja s 300 metrov v morje štrlečo obalo z najfinjšim poskom po tleh. Natančni prospekti in pojasnila pri zdraviliški komisiji.

klimatično zdravilišče in morsko kopališče

1 1/2 ure parniške vožnje z Reke.

925

Eldorado za slabotne otroke!

Bolinder**motorji na surovo olje**

za vsaki obrat in vsaki kraj pripravi, enostavni, ceni, ekonomični, stoječi in ležeči, na mestu stoječi ali pa prenosljivi.

Bolinder družba za izdelovanje strojev, Dunaj IX., Porzellangasse št. 18.

Hitra postrežba! Ugodni plačilni pogoji. Najboljše reference! 3820

Od več gospodov župnikov se priporoča monter

Damijan Jerman iz Tržiča

na Gorenjskem, kot dober in zaupljiv

obešalec zvonov.

On to delo dobro razume. Sme se mu zaupati tesarsko in kovaško delo obenem, tudi načrt za obešanje zvonov in vbrano zvonjenje. Izurjen je tudi v popravljanju starih zvonov v železju in lesu. Cena nikakor ni pretirana, da se mu lahko izroči delo z mirno vestjo. 1013

Prvovrstnost v eleganci in trpežnosti, imajo naši svetovnoznani

TURUL
čevlji**Alfred Fränkel, kom. družba**

Prodajalna: Ljubljana, Stritarjeva ulica

A. SELJAK

956

„SALVATOR“

gumijevi podpetniki

Nedosežni po elastičnosti
lahkosti
trpežnosti

863

Glavna zaloga: ANT. KRISPER, Ljubljana

Izšel je z novostmi in najnižjimi cenami nov lepi 966

cenik s koledarjem.

Kdor kaj želi kupiti, naj ga hitro naroči, je tudi po pošti gratis.

F. ČUDEN, Ljubljana

Prešernova ulica šteč. 1.

NARAVNOST IZ
SPI**TKALSKEGA KRAJA**

morate kupovati platna, cefire, fino tkanino za srajce, kanafase za povlake, brisače, robce itd. za svoje domače potrebe.

Pošiljatev za poskušnjo po povzetju:

23 m kanafasa za povlake	REKORDIA	
78 cm širokega, z rudečimi ali modrimi progami, samo		K 10-60
23 m bele fine tkanine	IRIS za srajce	11-50
23 m	RUMBURŠKE TKANINE	11-50
18 m cefira za srajce	PERMANENT za 6 srajce, razdeljenega po 3 metre	8-60
1 tucat belih damaškovih brisač št. 7, 48x100 cm, samo		6-—
50 m zavoj kras, stalnobarn, ostankov 3-15 m dolgih, platna, cefira, delena, kanafasa itd., samo		25-—
boljša vrsta samo		31-—

Pogrska krščanska tkalnica

„LINERIN“-SPI št. 27, Orliš. gore Češko.

Vzorci raznega blaga zastoj. — Kar ne ugaša se menja, ali pa se vrne denar.

Graščinsko poslopje na prodaj!

Proda se graščina s posestvom, nekdanj last grofa Lichtenberga, v Pra-pročah pri Grosupljem v celoti ali pa tudi sama graščina z več ali manj zemljišča, v lepi legi, na ravnini, pri glavni cesti, 20 minut od kolodvora. K posestvu spada poleg lepih njiv in travnikov tudi več lepih gozdnih parcel. Primerno je tudi za poletno kopališče.

Pojasnila daje Jožef Adamič, Grosuplje.

866

Ustanovljeno v letu 1842.

Brata Eberl

Trgovina oljnatih barv, laka in firneža

Crkoslikarija

Slikarja, pohištena in stavbena pleskarja

Ljubljana, Miklošičeva cesta

Nasproti hotela Union

Telefon 154. Telefon 154.

Jantarjevi laki in laščilo za sobna tla.

Marx-emajl za pode, zid, železo in drugo.

Firnež iz pristnega lanenega olja.

Oljnate barve, najboljše vrste fačadne barve, vremensko neizpremenljive (Kronsteinerja) barve, in raznovrstne vzorce za

sobne slikarje.

1132

Lake angleške za kočije, lake za pohištvo in druge predmete

Olje za stroje, prašno olje, karbolinej, čopiče za vsako obrt. - Vse potrebščine za umetnike, slikarje i. t. d.

Predmete in potrebščine za žgalno in briljantno slikanje.

Delavnica za črkoslikarska, likarska in pleskarska dela
Igriška ulica 6, Gradišče.

Iz Beneške Slovenije.

Že dolgo časa ni glasu o beneških Slovencih. Celó laški časniki sedaj molče o njih, dasi ne zamudijo nobene prilike, da bi ne ropotali radi tega uboega ljudstva, posebno zoper »panslavične« nakane notranjih in vnanjih agitatorjev (?). Zvestost, katero beneški Slovenci gojijo do Italije, je obče znana; prešla jim je v kri že od časov beneške ljudovlade, katera je s posebno ljubeznijo skrbela zanje in jih je jako vpoštevala kot zveste stražnike svojih političnih mej. Sicer že sama lega njihove male deželice jih naravno veže z Italijo, tako da bi prišli v silne neprilike in gmotne neugodnosti, ako bi bili ločeni od nje. Vse to je znano sovražnikom naše narodnosti. Zato pa je smešno vsako zatiranje in ropotanje proti onim, ki skušajo ohraniti tisočletno slovensko narečje med njimi, češ da so politični agitatorji, kateri s pretvezo ljubezni do materinega jezika širijo kvarne in protidržavne ideje. Smešno in neumno! Toda morda bolje — zlobno!

Zlobno, ker italijansko občinstvo sovraži Slovence sploh in pa še posebno Slovence in Hrvate radi njihovega napredovanja v primorskih in istrskih pokrajinah; in ta sovražnost je edini vzrok, s katerim se morejo logično razlagati krivice laškega časopisa proti beneškim Slovencem. Slovenci so, slovenski govorijo, slovenske knjige čitajo — torej udri-mo po njih!

Sicer pa velikanski vik in krik, ki so ga pred dvema letoma zagnali zoper nje, je imel vsaj eno dobro posledico, to namreč, da so se začeli zanimati zanje javni faktorji. Morda ni koščeka italijanske zemlje, ki bi bil tako zanemarjen in pozabljen, kakor je benečanska Slovenija. Kaka velikanska razlika od časov beneške ljudovlade! Edina skrb zanje je ta, da se čimprej poitalijančijo; vse drugo je bilo do zdaj deveta briga! Ako bi si ne bili znali sami pomagati s pridnostjo in požrtvovalnostjo, bi bili še zdaj v prazgodovinskih razmerah. Ceste, vode, šole, živinoreja, kmetijstvo, vse, vse je bilo doslej prepuščeno le občinam in posameznikom.

Zadnje čase je marsikdo povzdignil glas proti nemarnosti državnih in deželnih oblastni. Celó pošteti Lahi so si mislili: Dá, mi se jezimo nanje in na njih duhovnike; toda kaj smo pa zanje storili? — Precej nevolje je provzročil državni poslanec baron Morpurgo, kateremu splošno očitajo da nima skrbi za svoj volivni okraj, posebno za slovenski del, in da kvečjemu vpošteva zasebne koristi nekaterih oseb, ker misli o njih, da igrajo glavno vlogo pri volitvah, kar pa nikakor ne odgovarja resnici. Pri volitvah minulega novembra je bil izvoljen le radi tega, ker na mig od zgoraj katoličani niso postavili lastnega kandidata. Mnogo katoliških volivcev je glasovalo iz gole hudomušnosti za socialisto.

Splošna nejevolja in kolebajoča se kandidatura vladnega kandidata ste tako vplivali na oblasti, da so se začele zanimati za slovenske potrebe. Novi prefekt (deželni predsednik), sicer nepristranski in pravičen funkcionar, kakor se zdi, je temeljito proučil naše razmere in je poslal v Rim podrobno poročilo ter je poslancu naročil, naj si k srcu vzame stvar in naj dreza vladne kroge na vse mogoče načine, da pritečejo na pomoč gmotno onemoglim slovenskim občinam.

Ali bo kaj iz tega? Veliko upanja ni, ker vlada nima velikih sredstev na razpolago za tako neznatne stvari. Pač pa se je bati, da vsaj nekatere občine pridejo še v hujše stiske. Zdaj n. pr. vsled pritiska od vladnih šolskih oblasti so primorane postavili primeroma veliko novih šolskih poslopij, kar jih bo stalo tisoče in tisoče, kajti plačati morajo le same. Vlada jim pomaga s tem, da daje brezobrestna posojila.

Veliko nezadovoljnosti je med ljudstvom v gorah tudi radi novih bremen, katere jim naklada novi živinorejski zakon, iz kojega ni imelo doslej družega nego škodo in sitnosti. Lepo in potrebno delo je zboljšanje živinoreje, a ljudstvo je malo da ne obupalo radi načina, s katerim se to izvaja. Z novo uredbo si hitro in izdatno opomore veleposestnik, a naši gorski maloposestniki nikakor ne. In vendar prav ti so najbolj potrebni v tem oziru. Sploh maloposestvo je na vsem tako hudo obteženo, da ne more več naprej. Naše ljudstvo nima več že dolgo časa pojma o kakršnemkoli blagostanju. Zato pa v obupnosti izgublja ljubezen do domačega dela in gre rajši po svetu, da si pomaga na izdatnejši način. Koncem minulega stoletja se ga je selilo samo 2-9%; zdaj smo že na 12%! Zadnja leta se večidel selijo v zgornjo Ameriko, kjer se pečajo z izkopavanjem premoga. Večinoma nastopajo skupno, kolikor je mogoče, pri enem in istem podvzetju, da jim je lažje. Nekaj smrtnih nezgod z žalostnimi posledici so že tudi imeli. Sploh veliko trpijo, a ker so navajeni in trdni, dobro vztrajajo. Služijo znatne plače in

pošiljajo domov precej denarja. Toda po svetu se razvadijo, živijo zanemarjeni, brez pouka, brez dobrih zgledov, brez izpolnjevanja verskih dolžnosti; zato pa prihajajo domov dostikrat pokvarjeni in nekaterikrat tudi нравno izprijeni. Doma se jim ne ljubi delati. Denar je okrogel, lahko teče in se rad izgubi. Zemlja pa propada in domače gospodarstvo peša in naposled je vse nič! Sicer pa, resnici na ljubo, se dobijo tudi taki, ki si stalno opomorejo in doma pametno napredujejo z denariem, težko zasluženim na tujem.

Ako bi vsa ta razpršena moč ostala na domači grudi in bi se uporabila za vsestransko zboljšanje domačega gospodarstva, osobito sadje- in živinoreje, bi bilo stokrat boljše, ker naša zemlja more roditi zelo več, nego rodi v sedanjih razmerah. Toda manjka pouka, manjka vzpodbude, pripomočkov in potrpežljivosti. Denarja je treba vsak hip, a zboljšanje bi prišlo samo polagoma, in kdo ga more čakati, ne da bi prišel v velike denarne neprilike?

Vlada je obljubila pomagati. Toda, kaj velja? Danes je ena, jutri nastopi že druga. Ministri, ki so storili obljube, jih ne morejo izpolniti; ministrska kriza jih je odnesla. Nasledniki lahko rečejo, da niso nič obljubili, in tako ostane vse pri starem.

Veliko bi koristilo ljudstvu, ako bi ga kdo učil in vzpodbujal. Tudi bi si lahko pomagalo s čitanjem primernih knjig. Toda kakšne knjige naj čita? laške ali slovenske? Vkljub našim čistolaškim šolam le malokdo more s kakim uspehom porabiti italijanski pisano knjigo. Slovenskemu pravopisu niso vajeni; toda če dobé slovensko, v poljudni, starejši slovenščini pisano knjigo, se je po prvi negotovosti takoj privadijo in jim postane popolnoma pristopna ter se morejo lahko okoristiti z njo. Toda slovenozrci (in najhujši so domači!) lepo pazijo, da ne pride taka kuga v deželo. Gorje duhovnikom, ako skrbijo za take knjige! Naj so one še tako koristne in nedolžne, nič ne dé; kdor jih širi med ljudstvo, da mu pomaga, je avstrofil, panslavist, izdajalec in sam Bog vé še kaj! Namah je vse laško časnikarstvo v ognju; vpitja, zmerjanja in grožnji ni ne konca, ne kraja.

Take so naše razmere!

Razširjena po vsem svetu, rpi narodih vseh jezikov in dežel je že 23 let Kathreinerjeva Knelpova sladna kava.

Milijoni rodbin pije Kathreinerjevo kot vsrđdanjo piječo za zdravje in italico.

Kaj bi li moglo bolje pričati za dobro kakovost, fin okus in cenost tega najboljšega kavnega nadomestka in dodatka?

Naravna

BILINSKA

KISLA VODA

najbogatejši alkalični (natron litijev) kislec na Češkem. — Izborna dietetična namizna pijača. O vrednosti „Bilinske“ izvolite vprašati hišnega zdravnika. 624

Zobna krema

KALODONT

Ustna voda

Nova hiša!

v Ljubljani blizu Trnovske cerkve se radi preseljuje ceno proda, kje pove upravništvo „Slovenca“.

Priporočamo hitre

drože (presgerm)

iz drožarne Josipa Košmerl, Ljubljana, Franciškanska ulica 8. Izborna blago Točna postrežba. Zahtevajte drože v orid „Slovenske Straže“.

DOHODNINA

Določbe o dohodninskem davku po zakonu o osebnih davkih in po novi osebno-davčni noveli.

VALENTIN ŽUN,
c. kr. finančni tajnik na Dunaju.

Ta za vse sloje jednako porabna in potrebna knjiga je rav-nokar izšla in podaja v poljudni obliki temeljit pouk novega dohodninskega zakona ter obsega za najrazličnejše slučaje pri-rejene praktične vzorce, ki so posebne važnosti in vrednosti. S po-možjo knjige bo vsak brez truda podal pravilno napoved za dohodnino ter uveljavil postavne odbitke.

Cena K 1-60, vezano K 2-20, po pošti 20 vin. več.

Kat. Bukvarna

Naša zdravila in njih uporaba v domačem zdravilstvu. Cena K 1-20, vez. K 1-80. Često pomagajo tudi v resnih slučaji navadna preizkušena domača zdravila, katera so uporabljali naši dedi. V tej knjigi so navedena domača zdravila z jasnim poukom, kako so uporabljati in proti katerim boleznim pomagajo. Ker v nujnih slučaji večkrat ni mogoče hitro poiskati zdravniške pomoči, medtem ko so domača sredstva povsod pri roki, je knjiga koristna in potrebna. To knjigo pojasnjuje ravno-kar izišla nazorna knjižica:

Zelišča v podobah. Cena K —60. Ta knjižica predočuje domača zdravilna zelišča v naravnih barvah. Označeno je tudi, kate-re rastline skrivajo v sebi poleg zdravilne moči tudi strup in katere so nestrupene. Kdor bo s to knjižico v roki iskal zdravil-nih zelišč, katerih ne pozna, jih bo brez težave spoznal in našel.

Robida-Koch, Ljubljana. Kažipot za glavno mesto Kranjske s petbarvnim načrtom. Cena K 1-20. Isto v nemškem jeziku K 1-20.

Načrt Ljubljane. 1:10.000. V dveh barvah K —30, v petih bar-vah K —50, napet na platno in zločljiv v žepno obliko K 1-80, s palicami na platno K 2—. To je edini načrt našega stoln. mesta, ki bo radi svoje natančnosti tujcu, kakor domačinu, ki ne pozna mesta, izbornu služil in ga orientiral.

Spillmann, Junaštvo in zvestoba. Roman iz dobe francoske revolucije. Cena K 3—, vezan K 4—. Ta prvovrstna povest zna-nega in priljubljenega pisatelja je zajeta iz one viharne dobe, ki je osvetljila ves tedanji svet s krvavim žarom. Pisatelj nam čudovito živo in zanimivo tekom povesti slika postanek in potek francoske revolucije, zaslepljenost ljudi in krvav izbruh novih brezverskih idej.

Zbirka slovenskih povesti.

Urejuje prof. Ivan Grafenauer. Izhaja četrtletno, posamezni zvezek stane samo 60 v. Zbirka prinaša pripovedne spise prvo-vrstnih slovenskih pripovednikov, namen je buditi veselje do dobrega berila in nas seznanjati z domačimi pisatelji, katerih najboljši spisi so poskriti po zbornikih, ki širši javnosti niso dostopni. Radi izredno nizke cene si to zbirko lahko vsakdo naroči. Izšla sta dva zvezka:

1. zvezek: Josip Ogrinec, **Vojnimir ali poganstvo in krst.** Po-vest iz časa pokrščevanja Slovencev. Cena 60 v.

2. zvezek: Fran Erjavčeve povesti: **Hudo brezdno ali gozdar-jev rejenez.** — **Ni vse zlato, kar se sveti.** — **Izgubljen mož.** — **Ena noč na Kumu.** — **Mravlja.** Cena 60 v.

V tisku je: 3. zvezek: Vesele povesti Josip Jurčič, **Pravda med bratoma.** — Jaklič, **Za možem in v pustiv** je šla itd.

Ia. Nagradna zagonetka.

Kaj je to?

Ojčevjan za logo otof nič šbertop
ami ad rija v Inajlbujl.

Prvi in vsak deseti ter zadnji rešilec
zagonetke dobi fotografski aparat, vsak
peti pa zavoj mila ali parum.

Rešitvam je priložiti v znamkah K 1-20
za manipulacijo do 15. aprila 1914.

„Adrija“ drogerija v Ljubljani.

Do sedaj so bili nagrajeni za pravilne rešitve
zagonetk s fotografskimi aparati. gg.: I. Smole, L.
Bloudek, S. Koželj, F. Milavec, S. Zajec v Ljubljani;
F. Novič v Trstu; R. Stergar v Škofji Loki; S. Ver-
bič v Lokvah, S. Znidaršič v Prestranku. Parfume in
mila so dobili gg.: I. Fojkarjeva, I. Koemur, S. Skorp-
nik, N. Slajmarjeva v Ljubljani; K. Ažman v Želez-
nikih; P. Dekleva v Vipavi; P. Nachtigal v Jeseni-
cah; M. Poharjeva v Trstu; I. Svetličičeva na Viču;
A. Zgavec na Reki; M. Moravec in N. Hrovatin v
Senožečah; F. Kurnik pri Sv. Trojici. 1212

2 × 2 = 5

to ni bilo in ne bode. Resnica pa je, ako bobovi
kavi mojo izvrstno žitno kavo prinesite, dobite
krasen, izvanredno fini zajutrek in ravno za polo-
vico ceneji, kajti moja najfinjša žitna kava stane
5 kg samo K 3-50 v lepi vrečki vsake poštnine pro-
sto in vrhu tega dobite v dar še dve lepi, prav ko-
ristni darili. Ako niste z mojo žitno kavo zadovoljni,
povrnem denar. Naročite si takoj, a le pri

K. Tišler Schönfeld pri Bečovu
(Češko). 1186

Pozor!

Priporoča se vljudno preč. duhovščini
za cerkveno delo v raznih slogih in arhi-
tektonično v cerkvenem duhu.

Cene najnižje. 1091

ANTON RADEJ

kipar, stavitelj lesenih oltarjev itd.

Malikamen pri Rajhenburgu.

Eksistenco

ali stranski zaslužek dobe izurjeni prodajalci na de-
želi z agenturami tu- in inozemskih trdk raznih
strok. Stevilke za poskus proti vpostavljeni 30 vin. v
znamkah pri „Universal-Verlag“, Dunaj II.,
Schüttelstrasse 93, Mezz. 5. 1224

KUHARICA

1228

vešča gospodinjstva, se išče v župnišče. Kje,
pove upravništvo lista pod št. 1228. (Znamka).

Veliko gostilniško obratno podjetje

na severni jezikovni meji se pod ugodnimi
pogoji da v najem s 1. julijem 1914. —
Več pove upravništvo lista. Ponudbe pod
štev. 5/1146. 1146

Orožje in kolesa

na obroke. Posamni
deli najceneje.
Ilustrovani ceniki
zastonj.

F. Dušek, tovarna orožja, koles in šivalnih
strojev Opočno ob drž. žel. 2124, Češko. 3347

Dve prodajalki

liščeta mesta v trgovini. Naslov se izve v upravi
„Slovenca“ pod št. 1222. (Znamka za odgovor.)

Velikonočna okasion prodaja

čez 25.000 komadov. 1090

Najnovejše za pomlad in leto, za gospode in dečke, damska kon-
fekcija pariških in berlinskih krojev in modelov, vse po čudovitih pri-
znano nizkih cenah. Oglejte v izložbi.

O. BERNATOVIČ Angleško skladišče oblek
v Ljubljani, Mestni trg 5-6. Telefon 132.

1125

Žvepleno zdravilišče

Varaždinske toplice (Hrvaško)

Železniška, poštna, telefonska in brzojavna postaja. Nov zdraviliški hotel z električno razsvetljavo,
staroznana radioaktivna žveplena kopel 58° C, priporočljiva za

trganje, revmo, lshljo itd. Pitna zdravilišča za bolezni v vratu, krlju, prsih, jetrih,
želodcu in v črevesih. Električna masaža, blatne, oglejene kisline
in solne kopelji. Odprto celo leto. Moderni komfort. Novi hoteli. Krasna okolica. Vojaška
godba. Prospekti zastonj od zdraviliškega ravnateljstva. — Zdraviliški zdravnik dr. I. Lochert.

St. 3552.

Razglas.

1201

Ker je cepljenje prašičev edino varstveno sredstvo proti rdečici,
pozivlja mestni magistrat vse živinorejce, da tudi letos puste cepiti prašiče.
V to svrhu naj vsak prihlasi število prašičev, ki jih hoče imeti cepljene

vsaj do konec aprila t. l.

v mestni klavnici pri famošnjem mestnem živinozdravniku.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 6. aprila 1914.

Klobuki

najmodernejšje oblike in
barve vsake cene.

Cilindri, čepice kravate

vedno najnovejši vzorci
in barve.

Rokavice

iz usnja in sukanca la
kakovosti.

1043

Srajce

bele in barv. vsake izvršbe.

Palice, dežniki, no- gavice, žepni robci naramnice itd.

Modna in športna trgovina

P. Magdić

Ljubljana, Franca Jožefa c.
nasproti glavne pošte.

„ANKER“

družba za življenjsko in rentno zavarovanje na Dunaju
generalni zastop v Gradcu, Herrengasse 10, in glavni zastop za Kranjsko Leop. Grünfeld in Fran Aumann v Ljubljani prevzemata
vseh vrst življenjska in rentna zavarovanja.

Svetovne police družbe so v smislu liberalnih zavarovalnih pogojev že po kratkem obstanu
neizpodbitne in nepropadne z avtomatičnim podaljšanjem in ob skromni dodatni premiji
obrnejo tudi

vojni riziko in invalidnostno sozavarovanje,

katero zadnje zavarovanje za slučaj invalidnosti poleg ustavitve plačevanja premije tudi še
garantira za ves čas trajanja zavarovanja prejemanje rente v visokosti 10 odstotkov zavarov-
vane glavnice. — Od 1. januarja leta 1911. na novo uvedeni
dividendni načrt C. zagotavlja zavarovancu družbe izdatno udeležbo dobička.

ki se v polici sami v največjem delu garantira. — Pojasnila dajo neobvezno in brezplačno
generalni zastop v Gradcu ter glavna zastopstva v Ljubljani, višji nadzornik Leopold Grünfeld
in Fran Aumann, v Celovcu in Mariboru ter vsi gg. inspektorji in agenti.

Stanje zavarovanj koncem 1913 čez 600 milijonov kron
Aktiv koncem 1913 čez 200 milijonov kron
Izplačil koncem 1913 čez 400 milijonov kron

808

Osebe, ki imajo zveze v boljših krogih, se vabijo da prevzemo naše zastopstvo.

Manufakturna trgovina

Jos. Petkosić

„pri Valvazorju“

Stari trg št. 4 Ljubljana Stari trg št. 4

Zaloga, sukna, volnenega in raz-
nega perilnega blaga, tkanine,
cvilha, brisalk, prtov, servetov,
preprog, zastorov, garnitur, svil-
natih in volnenih šerp in raznih
robcev itd.

„Pri Valvazorju“

Zaloga perila, čepic; obuvala,
nogavice, rokavice, srajce, jo-
pice, hlače.

Novosti modernih

bluz, spodnjih kril, predpasnikov.
Našitki, gumbi, trakovi, čipke,
svila, baržun, stezniki, kravate,
hlačniki, torbice, mila, dišave,
krtače.

Dežniki in palice.

Splošne porabe za krojače in
šivilje.

Najnižje cene.

751

VILA

s sadnim drevjem in vinogradom se ceno proda.
Vpraša se Cigaletova ulica 1, podprtiličje. 1116

PESEK

planinski, kopan, čist, oistroznan, za zidarska in
betonska dela, dobavlja po ugodni ceni Domicelj
& Belle, Rakok. Na Notranjsko in Primorsko so
železniške voznine nizke in ugodne. 1184

Na prodaj sta dve docela prenovljeni

pritlični hiši

blizu Ljubljane in železnice. Vsaka ima po 3 sobe,
klet in vodovod. Lepa lega, kraj miren in zdrav.
Vpraša se pri Fr. Jerko, Črnača, p. Jezica. 1218

Na prodaj sta

dva konja

6 let stara (kobili) za kočijo in za težko delo, za
ceno 1600 kron. Ogledati se ju more pri Francu
Beniger, Trnovo št. 54, Notranjsko, postaja Tr-
novo-Ilir. Bistrica. 1214

Prodajalka

vešča slovenskega in nemškega jezika se sprejme
v trgovino z delikatesami, ravno tako ena 1213

prodajalka

za knjižarno za čas sezone pri A. Wölfling, Bled.

Vesten, zanesljiv in pošten

trgovski poslovodja

(prva moč) sedaj službuje tudi kot oskrbnik in
prokurist, vešč tudi lesne trgovine in vsakovrstnega
knjigovodstva, bi proti primerni plači premenjal
službo. — Pisemne ponudbe z navedbo plače se
prosi pod šifro: »Prva moč 1219« na upravništvo
„Slovenca“. 1219

Domača tvrdka

Zunanja naročila
1197 obratno

Cene brez konkurence

Modni salon Marija Götzl

Židovska ul. 8

Zalni klobuki
vedno v zalogi

Popravila se sprejemajo

Priporočamo domačo solidno tvrdko

Velika zaloga damskih in otroških slaničkov v najnovejših oblikah vseh vrst ter športnih čepic